

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДИВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОТІ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ
СОЮЗІВ В З'ЯВЛЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION

ТРИ ЦЕНТИ.

РІК XXXIII.

Ч. 175.

Джордж Ситі, Н. Дж., четвер, 30. липня, 1925.

VOL. XXXIII.

No. 175.

Jersey City, N. J., Thursday, July 30, 1925.

THREE CENTS

3 переговорів у справі кризи
в промислі твердого угля.

ЕТЛЕНТИК, СІТІ, Н. ДЖ., 28. липня. — На чинішній нараді між представниками майнерів і власників копалин мало не прийшло до зрівняння переговорів.

Представники майнерів запропонували, що два старі представники власників копалин С. Д. Воррінер і В. Дж. Річардс усунулись від конференції.

Ім відповіли, що сі два ветерани чулись перемучені і не хотять вже далі брати участі в переговорах, одначе се представники майнерів не задоволює і вони домагались повноту їх до конференції.

Крім того предетавники майнерів протестували проти оголошень в ньюйоркських і філадельфійських газетах про укладення кризу в Філадельфії. Вони сказали, що коли ті гроші додано до платення майнерів то се причинило бід на міра.

Представники власників копалин старались вплинути на другу сторону, щоб не покидала конференції, обіцяючи, що може один з ветеранів повернеться до переговорів, та що гроші, які видано на оголошення в газетах, не будуть дочислені до ціни продукції угля, але до зисків і страт угаєвих компаній.

СКАРЖИТЬ І ГАЗЕТИ.

НЮ ЙОРК, Н. Я., 28. липня. — Брат зятя мейора Гайлена, Павло Сінютин, заскаржив до суду крім контролера Крейга також і 10 тутешніх дивенників за се, що написали, що він заробляв на міських трансахіях сотні тисяч доларів річно.

Се, каже Сінютин, пошкодило його бізнесові, і він домагється від кожної півзаної газети \$750.00 відшкодування.

ОЩАДНОСТІ В АМЕРИЦІ.

ВАШИНГТОН, Д. К., 28. липня. — Звідомлення 902 банків в Злучених Державах вказують, що дня 1-го червня с. р. вони мали щадних владок на суму \$7,853,724,000, а дня 1-го липня с. р. \$7,977,617,000. Се значить, що ощадності в цих банках зросли за один місяць о \$124,000,000.

ЕРРІО ПРИЙДЕ ДО АМЕРИКИ.

НЮ ЙОРК, Н. Я., 28. липня. — Допомогове Товариство Близького Сходу запросило голову французького парламенту Едуарда Ерріо на промову на сходах 29-го вересня с. р. Ерріо відповість, що прийде за запрошенням.

ВИКИДАЄ АМЕРИКАНСЬКОГО КОРЕСПОНДЕНТА.
ШІКАГО, ІЛЛ., 28. липня. — Тутешній дивенник Шікаго Трибун вислав протест до державного департаменту в Вашингтоні проти домагання Італійського правительства, аби кореспондент цієї газети Джордж Селдс забрався з Італії.

ОСТАННЄ ПОСЛАННЯ БРАНА.

ДЕЙТОН, ТЕННЕСІС, 28. липня. — Кореспондентське бюро Експресівтея Пресс розсилає до преси в цілих Злучених Державах промову покійного В. Дж. Браєна, яку він приготував, щоб вигосити на процесі, а якої не вигосили з причини скорого початку процесу.

В сія промові покійний осуджує теорію про еволюцію яко „логму темноти“, котра має на меті убити віру в Бога і райго.

Він каже, що еволюціоністи поповнюють злочин, активуючи віру в серцях людей та ведуть їх в беззорну ніч.

Тіло, каже Браєн, охороняється перед трутниками, оскільки більше охороняється перед ними душою.

Вкінці поринує процес Скюпса і судом, який судив Христа і каже, що і тепер Бог і реальні на суді, та що судді мусять теж відповісти, що зроблять з Христом.

ПОХОРОН БРАНА.

ДЕЙТОН, ТЕННЕСІС, 28. липня. — Дуже багато Дейтонів і мешканців сусідніх, а навіть і подальших громад співішли до дому жалоби, де лежить тіло покійного Браєна, щоб віддати покійного його тайним останкам.

Тіло буде перевезено заїзничою до Вашингтона, де відбудеться в п'ятницю сполучна похоронна обряд в президентській церкві при Ню Йорку сему.

Вілатк тіло буде поховане на Арамістон Сметері.

ЗАРОБОК КООПЕРАТИВНИХ ПШЕНИЧНИХ СПІЛОК.
ВІННІПЕГ, МАН., Канада, 24. липня. — Голова кооперативної пшеничної організації Кенедел Кооператив Віт Продуерс, Лта., заявив, що канадських пшеничних пули заплатили на другий тиждень \$15,000,000. Се заробок з продажі торічної пшениці.

ЗРОБИВ З ДЕРОВО БЕЗБОЖНИКА.

ДЕЙТОН, ТЕННЕСІС, 21. липня. — По скінченню проєссу Скюпса Браєн заявив адвокату Деррову 9 питань, якими хотів його привільнити від безбожника.

Се йому відповіли, що Дерров відповідаючи на питання Браєна, признався, що він безбожник.

Браєн з того призначив був радий, бо він ас підчас розправ говорив, що теорія еволюції обороняють безбожників.

ВІПНА В ПРАВОСЛАВНІ ЦЕРКВІ.

НЮ ЙОРК, Н. Я., 27. липня. — Віпна в російській православної церкві при 97-мій улиці триває далі. Філіаловський не хотів покінуватись наказом судді найвищого суду Леві і не покинув ані мешканця ані собора, заявляючи, що готовий пійти до арешту.

В медію він не був в церкві, тільки священник Червильський відправив Службу Богу і провідник вірних, що проповіди не буде. На се вірні стали кричати: Гамба, поки ми до дошки хоронили покійних їх не усновою.

Вірні не хотять і чути про Філадельфію, і стоять при мікрофоні Гайлені.

Українські Громадяни!

Українським селом заволоділа чорна розпука! В смертельній глуші занепадає село, основа нашої нації. Нїдіє, марніє, тратить силу та вмирає повільною смертю. День в-день приходять звістки про випадки голодової смерті. В селах вже є голодовий тиф. Старці, матері та діти вуться в голодових судорогах.

Де найдуть вони поміч?

Ми заморська імїграція мусимо дати їм поміч!

Коли Ваша громада досі не зложила своєї жертви Вашим обов'язком подбати про се, щоби збірку переведено негайно.

За всіми інформаціями пишїть до Обеднання:

ОБВЕДНАННЯ, 847 N. FRANKLIN ST., PHILADELPHIA, PA.

АВСТРИЙСЬКА ПРЕСА ПРО
ГОЛОДОВУ КАТАСТРОФУ
НА ЗАХІДНО-УКРАЇНСЬКИХ
ЗЕМЛЯХ.

Віденська „Reichspost“ з 18. червня і „Arbeiter-Zeitung“ з 21. червня містять дописи про голодову катастрофу на зах.-укр. українських землях, в яких вірно і яскраво змальовано положення українського народу під польським ярмом. З 3 окремих „Arbeiter-Zeitung“ зазначає, що катастрофу спричинили не тільки війни, але також ослаблення польського господарства. Зруйновані оселі Польща не відбудовує на українських землях, позички на звані для тільки польським підданцям і колоністам і свідомо підтримує голод і вимирання українського населення. „Arbeiter-Zeitung“ кінчить допис: „Прикладна опінія цивілізованого світа мусять привернути польський уряд дати зружованому українському селянству допомогу, а не глумити рівнодушно, як те селянство гине з голоду.“

КІЛЬКО УКРАЇНСЬКОЇ ЗЕМЛІ
СКОЇЛОНУВАЛА
ПОЛЬЩА?

Досі подавано у нас загально прострій скоїлонуваної за час польської окупації землі на 260,000 гектарів. Одначе сі цифра лежн кі відповіла ніфрості. Польський міністер земельних реформ Радван заявив 20. червня с. р., що до кінця 1924 р. розпарцувало польським урядом та приватними інституціями 700,000 гектарів землі Будемо мильте надавати їм правди, коли приймемо, що найменше половина цього простору приналежн на колонізацію на українській території.

Саме тепер радить польський сейм над справою земельної реформи, якої наслідок буде той, що на українську землю знова найдуть жмари польських колоністів.

НАПАД НА КИТАЙСЬКЕ ПОСОЛЬСТВО В ПАРИЖІ.

Група Китайців у числі 100 осіб напала перед кількома днями на китайське посольство в Парижі, поперствила усі телефонічні проводи і наскільки заставила посла підписати деякі заготовлені вже наперед документи, в яких апробується становище, яке виявляй повстанні в Шангаї і Кінтої. Осуджуючи мету, яку українці наважили підняти за уникном „одного“ якого арештовано.

ПРИГЛІДКА ВІДПОВІДИМ
УРЯДНИКАМ У. Н. СОЮЗА.

Щоби замкнути місячне діловодство рівно з такими замкненнями банківними, що є кінечне для точності інгюводства і для його контролю, потрібно щоби віддали надіслали свої місячні звіти і часельні вкладки вчасовіше то є так, щоби найпізніше 28-го були в головної канцелярії. Маючи се на увазі та щоби прировняти віддали до вчасного надіслання місячних рахунків, звітів і вкладок, минуша конвенція ухваляла спілкуючись віддали поза вище означений речення, ставляти в стан суспендації. Многі віддали помню того вічно спілкуючись тому жому, що таким поступованнем вони після конвенцій ухваляй намагаються своїх членів на суспендації, сею дорою проситись всі віддали У. Н. Союзу назначувати свої місячні мітінги так, аби урядники оставали досить часу на вчасну висилку звітів, рахунків і вкладок до головної канцелярії а зареком остерігаючи, що даліш спілкуючись не будуть, толерант і віддали спілкуючись поза 25—28 в місяці будуть у вчасності суспендованими без особливих остережень.

І. Каштанюк, гол. рек. секр.

КОМУНІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
В МІНСЬКУ.

В найбільшій шкільній рошці вна партійна школа совітської Білорусії буде замінена на комуністичний університет.

ТАК ЯК У НАС.

В одну суботу мала відбутись у віденському театрі вистава твору Стрібінберга „Ванк дені“. Виставу відкинуло перел самим початком, бо публіка не прийшла. Було продавши всього п'ять білетів.

РАДІОСТІХІ В ЗЕМЛИНИХ ПОЗЛАХ.

На азеліній лінії Лондон—Мідадея і на шотських ліній ухвалено радіостіх в пасажирських поїздах. Радіостіхні апарати в багажових вагонах, а в особових вагонах поміщені голоосники Маркони. Це уладження принесе не тільки розширку подорожників, а також провідники поїздів зможе одержувати остероги про мрак, які надійдуть в околицях, через які матиме поїзд передіти.

ЖЕРТВА „НАУКИ“.

В Шегеліні, на Мадарічній, управленні тамтешнього шпиталю др Боршо піднісся літак, щоби дослідити, який вплив має лет аеропланом на фізичний стан людини. Літак впаз з висоти 200 метрів і др Боршо одержав важкі рани.

47-ЛІТНІЙ НОВОБРАНЕЦЬ.

У французькій місцевості Мезе взяли до війська як новобранця 47-літнього робітника, батька семеро дітей. Він уродився в Бельгії з родичів Французів, мешкав в Девіль та думав, що він вільний від військових обов'язків. Тепер взятий до війська прибув до казарми з жінкою і семеро дітьми, яким військова влада казала дати їсти. Маючи на увазі вік новобранця, пороблено кроки, щоб його звільнити від служби.

ЩЕ ОДИН ЗАГОВІР В ШКОЛІ.

До поліції у Вільні доносено, що молоді одні всеслодні школи приготували заговор на одного вчителі і одну вчительку в часі віддані свідості. Поліція передала слідство і арештувала дод учеників, при яких знайдено револьвер і 50 набійів. Заговір, як кажуть, був поширений на всеслодні школи.

ПАМ'ЯТНИК ДІЯ ВІНАХІДНИКА
САМОХОВІД.

Перший бензинний самохід будовав перед 60 літами віденський механік Зигфрид Маркус. У Вільні зв'язався тепер комітет, що має вбудувати в винахідникови самоходу, який амер в 1898. році, пам'ятник.

САРАНЧА НА ОДЕШИНІ.

Саранча, що навістила в цьому році Україну, є не азійською а Італійською походження.

Саранча азійського походження, що навістила Україну останній раз у 90 роках минулого століття, є правдивий стихійний нещастя для хліборобства. Вона вилітає по дорозі асе до тієї міри, що лише по собі голоду землі. Як асється, то заселено сею так, що робити менше: 3. не борються дуже важко, а то й неможливо.

Італійська саранча т. зв. прус є тепер менше небезпечна, ніж а нею можна борються. Для боротьби з прусом прийнято українським урядом називається війни бороби. Крім протравів (слюкотників) ужито до боротьби з прусом Гатанія (аеропланів).

Французькі жовніри обирають перед відходом населення Рурщини.

БЕРЛІН, 27. липня. — З міста Гоплінген в Рурщині соїдомляють, що коли 97-й полк французької піхоти, який там стояв залогою, відходить відтам, жовніри полку разом з офіцерами позакрадали в домах, де жили, меблі, біле, посуду і всякі річн, які могли тільки дістати у свої руки. Вони забрали навіть ліжка, матраци, подушки, бюрка, лампи і т. д.

Про се телеграфічно сповістива управа міста команду французької окупаційної армії, але не одержала жадної відповіді.

ХОТЯТЬ ЗАКУПИТИ СТИНЕСА.

БЕРЛІН, 28. липня. — Американські і британські капіталісти хотять закупити ший складний бізнес, який оставив пок. Стинес своїм синам.

Одначе, як кажуть, німецька влада йому спротивиться.

УРОЖАЙ В АВСТРІІ.

ВІДЕНЬ, 28. липня. — В Австрії се живно вказує значний врожай. Наслідком того ціна збіжя і хліба спадде.

БЮДЖЕТ УГОРЩИНИ.

БУДАПЕШТ, столиця Угорщини, 28. липня. — Бюджет Угорщини за перших 6 місяців сього року вказує надлишку в сумі 5 1/2 мільона доларів.

КАЙНС ЖЕНИТЬСЯ З РОСІЙСЬКОЮ ТАНЦІРИСТОЮ.
ЛОНДОН, 28. липня. — Відомий англійський економіст і фінансист Джан Мейнер Кайнс заручився з відомою російською танцористкою Лілією Лопуховою.

(Дж. М. Кейнс брав участь в мировій конференції в Парижі яко знавеш економічних і фінансових відносин в Європі, але покинув конференцію для протесту проти великих воєнних відшкодувань, які вона накладала на Німеччину, а які він вважав за нерозумні і нездійсненні). Покинувши конференцію, він написав книжку п. з. „Економічні наслідки мира“, в якій запозвав, що англійський мир підкопав фінансове становище Німеччини і цілої Середньої Європи.

Л. Лопухова відома танцористка і в Америці. Вона була одружена з Італійцем, але недавно розвелася, як виявилося, що він вже перетім був жонатий).

ГОРКІЙ ЛЕТИТЬ ДО РОСІІ.

НЕАПОЛЬ (Наполі), Італія, 28. липня. — Російський письменник Максим Горький (Александр Пешков) був кілька місяців на острові Капрі, де написав нову повість.

Відсі він їде до Берліна, а з Берліна полетить до Петербурга.

ТРОЦЬКИЙ ДО КАПІТАЛІСТІВ.

МОСКВА, 28. липня. — Леон Троцький, котрий тепер є членом совітської Верховної Економічної Ради, промовляв щоді до димельної делегації, що приїхала сюди пригнітаючи теперішній відносинам в Росії.

Він сказав, що совітська влада хотіла би притягнути заграничні капітали до Росії, за які вона дає їм капіталістам концесії для визискання земних ресурсів в Росії.

ДВОБИІ.

ПАРИЖ, 28. липня. — Поєдинок заборонений у Франції, але чужинці іноді тут поєднуються, використовуючи французьку гостинність.

Сьогодні тут поєднувався Московський князь Трубочков з Італійцем графом Пігетті до Ріасо. Вони посперечалися за поїтку Франції. Італієць у двообо завдав Москвісн дві рани.

ПОМЕР АМЕРИКАНСЬКИЙ АМБАСАДОР.

ТОКІО, столиця Японії, 29. липня. — Тут помер щоді американський амбасдор Елгер Едлісон Бенфрат. Покійний прожив 68 літ.

ПЕРЕДВИБОРА АПТАЦІЯ В КАНАДІ.

ТОРОНТО, Онтаріо, Канада, 28. липня. — Федеральні вибори в Канаді ще не розіслані, але сподіваються їх в жовтні сього року.

Та передвиборова агітація вже ведеться.

Консерватисти під промовом Артура Мена хотять поводити теперішню ліберальну аладу під оруду прем'єра В. Л. Макензі Кінга.

Консерватисти у своїй передвибороцькій агітації запровадять заборону ввозу деревного матеріалу для виробу паперу.

Ліберали, котрі протривають сія заборону, кажуть, що у вирядку такої ації Злучених Держав заборонили би ввезти твердого угля до провінції Онтаріо і Квібеку, які мають угіддя американським.

Крім цих двох партій виступає до виборів і третя, прогресивна, під промовом Роберта Форна, яка теж уже здобула собі в краю великі владни.

Імовірно з агітації за заборону ввозу деревного матеріалу на папір нічого не вийде, хіба те, що папір (на часовині) подорожє і недовийдє будучи.

МОСКВА В КИТАЮ.

ЛОНДОН, 27. липня. — З Кінтою (Кантон — районове місто в південному Китаю, найбільше по столиці Пекіну) поїждюють, що відіснову владу в місті захопив у свої руки Москалі.

комітету "Рогатинщини" скла-
даю щире спасибі.
